

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

(ΠΕΡΙΛΗΨΗ)

© Copyright
Greek Orthodox Monastery,
School Committee

HISTORY - MYTHOLOGY
ISBN 0 646 06945 4

Printed by HALKEAS PRINTING PTY. LTD.
Chippendale — Sydney Australia

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

————— * ———

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

(ΠΕΡΙΛΗΨΗ)

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Η συγγραφή και εκτύπωση των περιλήψεων των σχολικών βιβλίων του «Οργανισμού Διδακτικών Βιβλίων» είναι αποτέλεσμα συνεργασίας πολλών ατόμων, από τα οποία πρέπει να αναφερθούν τα ακόλουθα:

Εκλογή θεμάτων και περιλήψεις ο θεολόγος - καθηγητής κ. Μιχάλης Κατελάρης.

Ερωτήσεις και πρώτη δακτυλογράφηση των κειμένων η κα Eva Sledzinski.

Διορθώσεις, ανάπτυξη και βελτίωση των κειμένων από τους καθηγητές- φιλολόγους του Γενικού Προξενείου Σύδνεϋ κ. Φίλιππα Χαραλάμπους, δίδα Νίκη Παπαδοπούλου, κυρία Αικατερίνα Τουπαδάκη - Καψιτάκη, και κ. Παύλο Θεοδωρακόπουλο, Διευθυντή των Σχολείων της Ιεράς Μονής.

Προγραμματιστής και χειριστής ηλεκτρονικού υπολογιστού, εκλογή φωτογραφιών και γενικός τεχνικός σύμβουλος της όλης εργασίας κ. Ευθύμιος Μπουκουβάλας.

Ένα μέρος των φωτογραφιών είναι προσφορά του Γραφείου Ελληνικού Τουρισμού Σύδνεϋ.

Σ' όλους γενικά η Ιερά Μονή εκφράζει θερμά ευχαριστήρια.

Το μισό μέρος των εξόδων αυτής της εργασίας καλύφτηκε από τη Σχολική Επιτροπή της Ιεράς Μονής με ειδικό δάνειο. Το υπόλοιπο μέρος από χορήγηση του N.S.W. Ministry of Education and Youth Affairs — Ethnic Schools Programme το οποίο ιδιαίτερα ευχαριστούμε.

Η ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

΄Αντί Προλόγου

Τά διδακτικά αύτά ἐγχειρίδια, πού μέ τή στοργική ἐπίβλεψη τῆς ὸιερᾶς Μονῆς τῆς Μεταμορφώσεως (Earlwood — Sydney) ἐφρόντισαν ἀπό διάφορα βιβλία καὶ κείμενα, ἔμπειροι καὶ σοβαροί ἐκπαιδευτικοί, ἀποτελοῦν πραγματικό ἀπόκτημα γιά τήν παιδεία τῶν ἑλληνοπαίδων τοῦ ἔξωτερικοῦ. Γνωρίζουμε δλοι πόσο πολιεύθυνο εἶναι τό ἔργο τῆς ἐκπαιδεύσεως γενικῶς, ἰδιαίτερα δέ σέ μιά δίγλωσση παιδεία καὶ κοινωνία, ὅπως ἡ δική μας. Ὁ Επίσης γνωρίζουμε πόσο πρόχειρα ἔχει ἀντιμετωπισθεῖ πολλές φορές ἀπό ὀργανωμένους φορεῖς ἡ ἴδιωτες, τό Ἱερό αὐτό ἔργο. Κάποτε βέβαια συντελοῦν σ' αὐτήν τήν προχειρότητα κι οἱ ἀνάγκες ἀπό αὐτά τά ἵδια τά ἀντικειμενικά δεδομένα. "Αλλοτε πάλι λείπει τό αἴσθημα τῆς εὐθύνης, δυστυχῶς.

"Αν δμως ὑπάρχει ἔνας χῶρος στήν ἀνθρώπινη ζωή πού δέν ἀνέχεται ἐπιπολαιότητες ἡ πειραματισμούς, εἶναι ἡ παιδεία. Γιατί μέ αὐτήν διαπλάθεται ἡ συνείδηση τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ λάθη κατά τήν διάπλαση τῆς συνειδήσεως πληρώνονται θανάσιμα καὶ γιά ὀλόκληρη τήν κοινωνία στήν ὅποια ἐντάσσεται τό ἄτομο.

Αὐτούς τούς ἐπικίνδυνους σκοπέλους θέλουν ν' ἀποφύγουν δσοι ἐπρωτοστάτησαν στή συλλογή τούτων τῶν περιλήψεων, πού καλύπτουν τομεῖς ζωτικότατους ὅπως ἡ ἀρχαία καὶ νέα ὸιστορία, Μυθολογία καὶ Γεωγραφία. Τόν φίλτατο Καθηγούμενο τῆς Μονῆς ὈΑρχιμ. π. Στέφανο Παπαναστασίου καὶ τούς ἀφοσιωμένους συνεργάτες του ἐπιθυμῶ νά συγχαρῶ καὶ νά εὐχαριστήσω καὶ γιά τούτη τήν εὐλογημένη πρωτοβουλία.

Μετά βαθείας πατρικῆς ἀγάπης καὶ θερμῶν εὐχῶν

·Ο Αὐστραλίας Στυλιανός

'O Alas

'H "Hek

Α΄ ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΟΙ ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Οι πρόγονοί μας οι αρχαίοι Έλληνες ήταν πολύ ευσεβείς, αλλά δε γνώριζαν τον αληθινό Θεό. Λάτρευαν λοιπόν διάφορα είδωλα και ψεύτικους θεούς, που έφτιαξαν με τη φαντασία τους. Για να εξηγήσουν τη γέννηση των θεών τους και τη δημιουργία του κόσμου έφτιαξαν διάφορους μύθους. Οι μύθοι αυτοί συγκεντρωμένοι αποτελούν την Ελληνική Μυθολογία, που είναι μια από τις αρχαιότερες και πιο πλούσιες μυθολογίες του κόσμου.

Η Γη και ο Ουρανός ήταν οι πρώτοι θεοί του κόσμου. Παιδί τους ήταν ο **Κρόνος** που πήρε την εξουσία από τον Ουρανό. Ο Κρόνος, επειδή φοβόταν μήπως τα παιδιά του του πάρουν το θρόνο τα κατάπινε.

Η Ρέα, η γυναίκα του, που υπέφερε πολύ, κατάφερε να κρύψει καί να σώσει το τελευταίο της παιδί, το **Δία**.

Ο Δίας, όταν μεγάλωσε, πολέμησε τον Κρόνο και τον νίκησε. Ο πόλεμος αυτός ονομάστηκε Τιτανομαχία... Ήτσι ο Δίας έμεινε κυρίαρχος του κόσμου με έντεκα άλλους θεούς, που όλοι μαζί κατοικούσαν στον **Όλυμπο**.

Οι δώδεκα θεοί του Ολύμπου ήταν:

- 1) Ο **Δίας** ή **Ζευς**, που ήταν πατέρας των θεών και των ανθρώπων.
- 2) Ο **Ποσειδώνας**, ο θεός της θάλασσας που με την τρίαινα του δημιουργούσε τις τρικυμίες.
- 3) Ο **Απόλλωνας**, ο θεός του ήλιου, της μουσικής και της μαντικής τέχνης.
- 4) Ο **Άρης**, ο φοβερός θεός του πολέμου.
- 5) Ο **Ερμής**, ο αγγελειοφόρος των θεών και ο προστάτης του εμπορίου.
- 6) Ο κουτσός **Ήφαιστος**, ο θεός της φωτιάς και της σιδηρουργίας.
- 7) Η **Ήρα** που ήταν γυναίκα του Δία, ήταν η θεά της οικογενειακής ζωής και προστάτευε τις παντρεμένες γυναίκες.
- 8) Η **Αθηνά**, η θεά της σοφίας και των γραμμάτων.
- 9) Η **Αφροδίτη**, η θεά της ομορφιάς.
- 10) Η **Δήμητρα**, η θεά της γεωργίας
- 11) Η **Άρτεμη**, η θεά του κυνηγιού και των δασών.
- 12) Η **Εστία**, η θεά του νοικοκυριού.

Αυτοί ήταν οι δώδεκα μεγάλοι θεοί, αλλά υπήρχαν και πολλοί άλλοι μικρότεροι, όπως ο Διόνυσος, που ήταν ο θεός του κρασιού, ο Πλούτωνας, ο θεός του Άδη, ο Αἰολος, ο θεός των ανέμων, ο Πάνας, ο θεός των δασών, οι Νύμφες, οι Μούσες, οι Ωρες, οι Νεράιδες, οι Χάριτες και πολλοί άλλοι.

Οι αρχαίοι Έλληνες φαντάζονταν ότι οι θεοί αυτοί είχαν ανθρώπινη μορφή, ανθρώπινα προτερήματα και ελαττώματα. Κατοικούσαν στα θεϊκά τους παλάτια στον Όλυμπο, έτρωγαν αμβροσία και έπιναν νέκταρ.

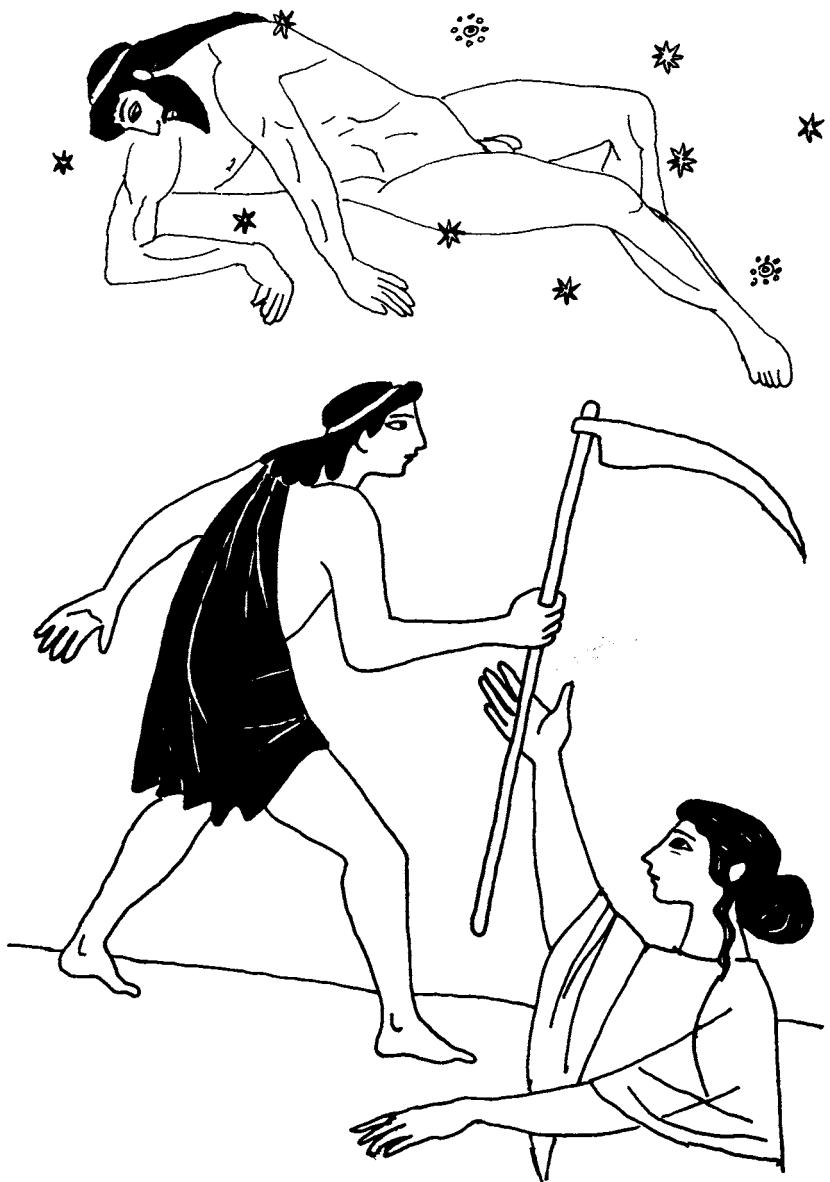
Δυο αδέλφια ο **Επιμηθέας** και ο **Προμηθέας** βοήθησαν τους πρώτους ανθρώπους να φτιάξουν πολιτισμό. Ο Προμηθέας έκλεψε τη φωτιά από τους θεούς και την έδωσε στους ανθρώπους. Ο Δίας θύμωσε γι' αυτό και έδεσε τον Προμηθέα με χοντρές αλυσίδες πάνω στο βουνό **Καύκασο**, για να τον τιμωρήσει. Κάθε πρωΐ, ένας αετός ερχόταν καντά του και του έτρωγε το συκώτι. Το βράδυ όμως, επειδή ο Προμηθέας ήταν αθάνατος, το συκώτι ξαναγινόταν. Αυτό το μαρτύριο κράτησε περίπου τριάντα χρόνια μέχρι που τον ελευθέρωσε ο **Ηρακλής**.

Με τα δώρα του Προμηθέα και του Επιμηθέα οι άνθρωποι προόδεψαν, αλλά αντί να γίνουν καλοί, έγιναν κακοί. Ο Δίας, για να τους τιμωρήσει, έκαμε κατακλυσμό. Γλύτωσαν μόνο καλοί άνθρωποι: ο

Δευκαλίων και η **Πύρρα**, που κατοικούσαν στη Θεσσαλία. Αυτοί γέννησαν μετά τον **Έλληνα**, από τον οποίο καταγόμαστε εμείς οι **Ελληνες**.

Ερωτήσεις

- *Σε τι πίστευαν οι αρχαίοι Έλληνες;*
- *Ποιοι ήταν οι 12 θεοί του Ολύμπου και πώς τους φανταζόντουσαν οι πρόγονοί μας;*
- *Ποια ήταν η τροφή τους;*
- *Ποιοι βοήθησαν τους πρώτους ανθρώπους να φτιάξουν πολιτισμό;*
- *Τι έκανε ο Δίας, σταν το ανακάλυψε;*
- *Ποιο ήταν το μαρτύριο του Προμηθέα και ποιος τον ελευθέρωσε;*
- *Τα δώρα των δύο αδελφών έκαναν καλύτερους ή χειρότερους τους ανθρώπους;*
- *Πώς τιμώρησε ο Δίας τους ανθρώπους;*
- *Ποιοι γλύτωσαν από τον κατακλυσμό και γιατί;*
- *Από ποιον καταγόμαστε σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία;*

Ο Ουρανός, η Γή και ο Κρόνος

Β' Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

Ο Ηρακλής ήταν ημίθεος, δηλαδή μισός θεός, γιατί είχε πατέρα το Δία, που ήταν θεός και μητέρα την Αλκμήνη, που ήταν θνητή. (*Θνητός είναι αυτός που δεν είναι αθάνατος*).

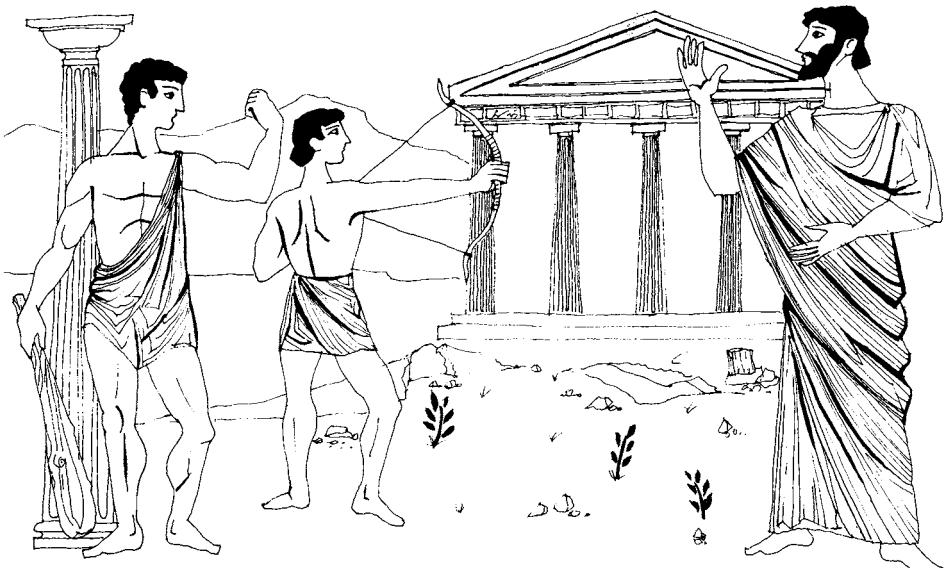
Από μικρός φαινόταν ότι σαν μεγάλωνε θα γινόταν ήρωας και θα έκανε θαυμαστά πράγματα. Ήταν μόλις οκτώ μηνών, όταν έπνιξε δύο φίδια, που έστειλε η θεά Ήρα που τον μισούσε, για να τον θανατώσουν.

Όταν έγινε δεκαοκτώ χρονών είχε γίνει ένας ψηλός και ωραίος έφηβος και κανείς δεν μπορούσε να τον παραβγεί στη δύναμη. Μιά μέρα καθώς είχε βγεί περίπατο παρουσιάστηκαν μπροστά του σε ένα σταυροδρόμι δύο γυναίκες.

Ποιές είσαστε; τις ρώτησε παραξενεμένος ο Ήρακλής. «Εμένα με λένε **Κακία**», απάντησε η πρώτη. «Έλα μαζί μου και θα σε κάνω ευτυχισμένο».

«Εμένα με λένε **Αρετή**», είπε η άλλη. «Ακολούθησέ με και δε θα το μετανοιώσεις. Όσοι με ακολουθούν κερδίζουν την εκτίμηση, το σεβασμό και την αγάπη». Ο Ήρακλής, μετά από σκέψη, αποφάσισε να ακολουθήσει το δύσκολο, μα ηρωικό δρόμο της Αρετής και με τα κατορθώματά του να ευεργετήσει τους ανθρώπους.

Ο Ήρακλής γυμνάζεται

Ο Ηρακλής στο Μαντείο των Δελφών

Κάποτε ο Ηρακλής αμάρτησε στη ζωή του και η **Πυθία** στο Μαντείο των Δελφών του είπε ότι, για να συγχωρηθεί, έπρεπε να εκτελούσε δώδεκα δύσκολες διαταγές που θα του έδινε ο θεός του ο **Ευρυσθέας**, ο βασιλιάς των Μυκηνών. Ο Ηρακλής κατάφερε να πραγματοποιήσει τα επικίνδυνα και ακατόρθωτα αυτά έργα, που είναι γνωστά σαν οι δώδεκα άθλοι του.

Ερωτήσεις

- *Γιατί θεωρούνταν ημίθεος ο Ηρακλής;*
- *Πώς έδειξε τη δυναμή του ο Ηρακλής, όταν ήταν μικρός;*
- *Ποιο σημαντικό γεγονός συνέβη στα 18 χρόνια του Ηρακλή;*
- *Ποια συμβουλή έδωσε η Πυθία στον Ηρακλή για να συγχωρηθεί το αμάρτημά του;*

Οι Άθλοι του Ήρακλή

1. Πρώτα-πρώτα σκότωσε το φοβερό *λιοντάρι*, που κρυβόταν στο δάσος της **Νεμέας**, που συχνά κατέβαινε στα χωριά και κατασπάραζε τους ανθρώπους. Όταν το σκότωσε, πήρε το δέρμα του και το φόρεσε. Όταν τον είδε ο Ευρυσθέας, χώθηκε μέσα σε ένα πιθάρι από το φόβο του.
2. Ο Ευρυσθέας, για να γλυτώσει από τον Ήρακλή, τον έστειλε να σκοτώσει τη *Λερναΐα Ύδρα*, ένα φίδι που κρυβόταν στο έλος **Λέρνη** της Αργολίδας. Το φίδι αυτό ήταν φοβερό, γιατί είχε εννιά κεφάλια και αν κοβόταν το ένα, στη θέση του φύτρωναν δύο αλλα. Ο Ήρακλής κατάφερε να σκοτώσει τη *Λερναΐα Ύδρα* με τη βοήθεια του ανηψιού του *Ιόλαου*.
3. Στη **Στυμφαλία** λίμνη, στη Νεμέα, ζούσαν μέσα στα καλάμια και τα βούρλα, που φύτρωναν γύρω, κάτι φοβερά πουλιά, που είχαν σιδερένια νύχια και σιδερένιο ράμφος. Η θεά Αθηνά βοήθησε τον Ήρακλή δίνοντάς του δύο χάλκινα κρόταλα να σκοτώσει τα πουλιά αυτά που έκαναν κακό στούς ανθρώπους και λέγονταν *Στυμφαλίδες Όρνιθες*.
4. Ο Ήρακλής με ένα έξυπνο τρόπο, ενώνοντας τα νερά του **Αλφειού** και του **Πηνειού**, κατάφερε σε μια μέρα να καθαρίσει τους *σταύλους* του **Αυγεία**, που για 30 χρόνια ήταν ακαθάριστοι. Ο Αυγείας δεν τον πλήρωσε, όπως υποσχέθηκε για τον κόπο του, και ο Ήρακλής τον σκότωσε. Ο γιός του Αυγεία ο *Φυλέας*, πλήρωσε τον Ήρακλή και του χάρισε και ένα μέρος, όπου ο Ήρακλής

φύτεψε μια αγριελιά και έκτισε το ναό του **Ολυμπίου Διός**. Από τότε ο τόπος αυτός ονομάζεται **Ολυμπία**. Εκεί τα παλιά χρόνια γινόντουσαν οι **Ολυμπιακοί αγώνες**.

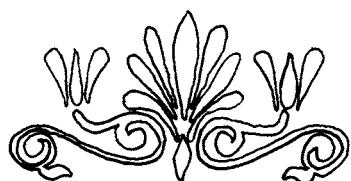
5. Αργότερα ο Ήρακλής νίκησε το **Χάροντα** και έφερε πίσω στη ζωή την όμορφη **'Αλκηστη**, τη γυναίκα του φίλου του **'Άδμητου**.
6. Καταδίωξε και έπιασε ζωντανό ένα τεράστιο **αγριο-γούμουνο** που κρυβόταν στο βουνό **Ευρύμανθος** και είχε γίνει ο φόβος και ο τρόμος των ανθρώπων της γύρω περιοχής.
7. Έπιασε ζωντανό ένα **ελάφι** με χρυσά κέρατα και χάλκινα πόδια, έπειτα από επίμονη καταδίωξη.
8. Έπιασε ζωντανό στην Κρήτη τον **ταύρο** του **Μίνωα** και τον μετέφερε στις Μυκήνες.
9. Συνέλαβε και έφερε στον Ευρυσθέα τα **άλογα** του **Διομήδη**, βασιλιά της Θράκης, που τρεφόταν με ανθρώπινες σάρκες.
10. Έφερε τη ζώνη της **Ιππολύτης**, βασίλισσας των Αμαζόνων και την προσέφερε στην κόρη του Ευρυσθέα.
11. Άρπαξε την αγέλη των βιοδιών του βασιλιά **Γηρυόνη**, αφού σκότωσε το σκύλο **'Ορθρο** και το βοσκό **Ευρυτρίωνα** που τα φύλαγε.
12. Έφερε στον Ευρυσθέα τρία **χρυσά μήλα** από τον κήπο των **Εσπερίδων**.

Όταν ο Ήρακλής τέλειωσε και το δωδέκατο áθλο, του συγχωρέθηκε το αμάρτημά του. Μέχρι το τέλος της ζωής του συνέχισε να κάνει καλές πράξεις, όπως του είπε η **Αρετή**. Οι άνθρωποι και οι θεοί τον αγαπούσαν και τον θαύμαζαν. Η παράδοση θεωρούσε τον Ήρακλή πρότυπο αρετής.

Ο Ήρακλής σκοτώνει τη Λερναϊα Ύδρα

Μια μέρα ο Κένταυρος **Νέσσος** ξεγέλασε τη **Δηιάνειρα**, τη γυναικά του Ηρακλή δίνοντάς της ένα δηλητηριασμένο χιτώνα, για να τον δώσει στον Ηρακλή. Όταν τον φόρεσε εκείνος, κόλλησε πάνω στο δέρμα του και είχε φοβερούς πόνους. Για να γλυτώσει, παρακάλεσε το φίλο του, **Φιλοκτήτη** να τον βάλει πάνω στη φωτιά να καεί. Όμως ο Δίας τον πήρε μέσα σε αστραπές και βροντές μαζί του στον Όλυμπο και τον έκαμε αθάνατο. Εκεί ζούσε ευτυχισμένος μαζί με τους άλλους θεούς και πήρε για γυναικά του την κόρη της Ήρας την **Ήβη**.

Ερωτήσεις

- Πόσοι ήταν οι άθλοι του Ηρακλή;
- Ποιος ήταν ο πρώτος άθλος;
- Γιατί ήταν φοβερό φίδι η Λερναία Ύδρα και ποιος βοήθησε τον Ηρακλή να το σκοτώσει;
- Ποια θεά βοήθησε τον Ηρακλή να σκοτώσει τις Στυμφαλίδες όρνιθες και με ποιο τρόπο;
- Πώς καθάρισε ο Ηρακλής τους σταύλους του Αυγεία;
- Πλήρωσε ο Αυγείας, όπως είχε υποσχεθεί και τι έκανε ο Ηρακλής;
- Πώς λέγεται ο τόπος που έχτισε ο Ηρακλής το ναό του Διός και τι γινόταν εκεί τα παλιά χρόνια;
- Τι έκανε ο Ηρακλής για χατήρι του φίλου του Άδμητου;
- Τι προσέφερε ο Ηρακλής στην κόρη του Ευρυσθέα;
- Πότε συγχωρέθηκε το αμάρτημα του Ηρακλή;
- Πώς λεγόταν η γυναικά του Ηρακλή και πώς την ξεγέλασε ο Κένταυρος Νέσσος;
- Πώς πέθανε ο Ηρακλής;
- Πώς τελειώνει η ιστορία του Ηρακλή;

Γ' Ο ΘΗΣΕΑΣ

Τα παιδικά του χρόνια

Γονείς του Θησέα ήταν ο βασιλιάς της Αθήνας **Αιγέας** και η βασιλοπούλα της Τροιζήνας, **Αίθρα**.

Όταν γεννήθηκε ο Θησέας, ο Αιγέας έφυγε από την *Τροιζήνα* και πήγε στην *Αθήνα*. Προτού φύγει, έκρυψε κάτω από ένα βράχο το βασιλικό σπαθί και τα σανδάλια του. Είπε στην Αίθρα όταν μεγαλώσει ο Θησέας, να τον φέρει στον βράχο και αν καταφέρει και τον μετακινήσει, να τον στείλει στην Αθήνα, για να γίνει βασιλιάς.

Πράγματι όταν ο Θησέας έγινε 18 χρονών, κατάφερε να μετακινήσει το βράχο και να πάρει αυτά που έκρυψε ο πατέρας του. Ξεκίνησε λοιπόν χαρούμενος, για να πάει να τον βρει στην Αθήνα.

Ο δρόμος προς την Αθήνα ήταν γεμάτος ληστές που λήστευαν και σκότωναν τους ταξιδιώτες. Ο Θησέας καθάρισε το δρόμο από αυτούς και πήγε δοξασμένος στον πατέρα του.

- Πρώτα σκότωσε κοντά στην *Επίδαιρο* τον ληστή **Περιφήτη**. Αυτός αφού λήστευε τους περαστικούς, τους σκότωνε με το ρόπαλό του.

- Στον *Ισθμό* της *Κορίνθου*, σκότωσε το φοβερό ληστή **Σίνη**. Αυτός λήστευε τους περαστικούς και μετά τους θανάτωνε δένοντας τα πόδια τους στις κορυφές δύο πεύκων.
- Λίγο πριν από τα *Μέγαρα*, στο μέρος που το λέμε σήμερα *Κακιά Σκάλα*, σκότωσε τον τρομερό ληστή **Σκείρωνα**. Αυτός λήστευε τους ανθρώπους και τους κλωτσούσε στη θάλασσα,, όπου κομματιάζονταν πάνω στους απότομους βράχους.
- Μετά την *Ελευσίνα*, εκεί που είναι το σημερινό Δαφνί, ο Θησέας εξόντωσε και τον τελευταίο κακούργο, τον **Προκρούστη**. Ο φοβερός αυτός ληστής, για να θανατώσει τους ανθρώπους, τους ξάπλωνε πάνω σε ένα κρεβάτι και όποια μέλη του σώματός τους εξείχαν τα έκοβε. Αν πάλι ήταν πιο κοντοί από το κρεβάτι, τους τραβούσε τα πόδια και τα χέρια μέχρι που να γίνουν ίσοι με το κρεβάτι. Από τότε, όταν κάποιος προσπαθεί να προσαρμόσει όλα στα μέτρα του με κάθε τρόπο, λέμε τη φράση **Προκρούστειος Κλίνη**, (δηλ. *το κρεβάτι του Προκρούστη*).

Ερωτήσεις

- Ποιοι ήταν οι γονείς του Θησέα;
- Τι έκανε ο Αιγέας, πριν φύγει από την Τροιζήνα;
- Ποιες δυσκολίες συνάντησε ο Θησέας στο δρόμο του για την Αθήνα;
- Ποιο ήταν το κατόρθωμα του Θησέα στην Επίδαιρο;
- Τι έκανε ο φοβερός ληστής Σίνης;
- Πώς σκότωνε ο Σκείρωνας τους ανθρώπους στην Κακιά Σκάλα;
- Πώς λεγόταν ο τελευταίος κακούργος που σκότωσε ο Θησέας;
- Πώς σκότωνε τους ανθρώπους ο ληστής της Ελευσίνας και ποια φράση λέμε σήμερα που μας τον θυμίζει;

Ο Θησέας στην Αθήνα

Όταν έφθασε στην Αθήνα ο Θησέας, ο Αιγέας και ο κόσμος των υποδέχθηκαν σαν ήρωα και χάρηκαν, που θα είχαν έναν τέτοιο διάδοχο.

Οι Αθηναίοι από τα πολύ παλιά χρόνια έκαναν γιορτές και αγώνες, για να τιμήσουν την προστάτιδά

τους θεά Αθηνά. Κάποτε πήρε μέρος στους αγώνες αυτούς ο γιός του βασιλιά της Κρήτης Μίνωα. Επειδή νίκησε, οι Αθηναίοι τον ζήλεψαν και τον σκότωσαν.

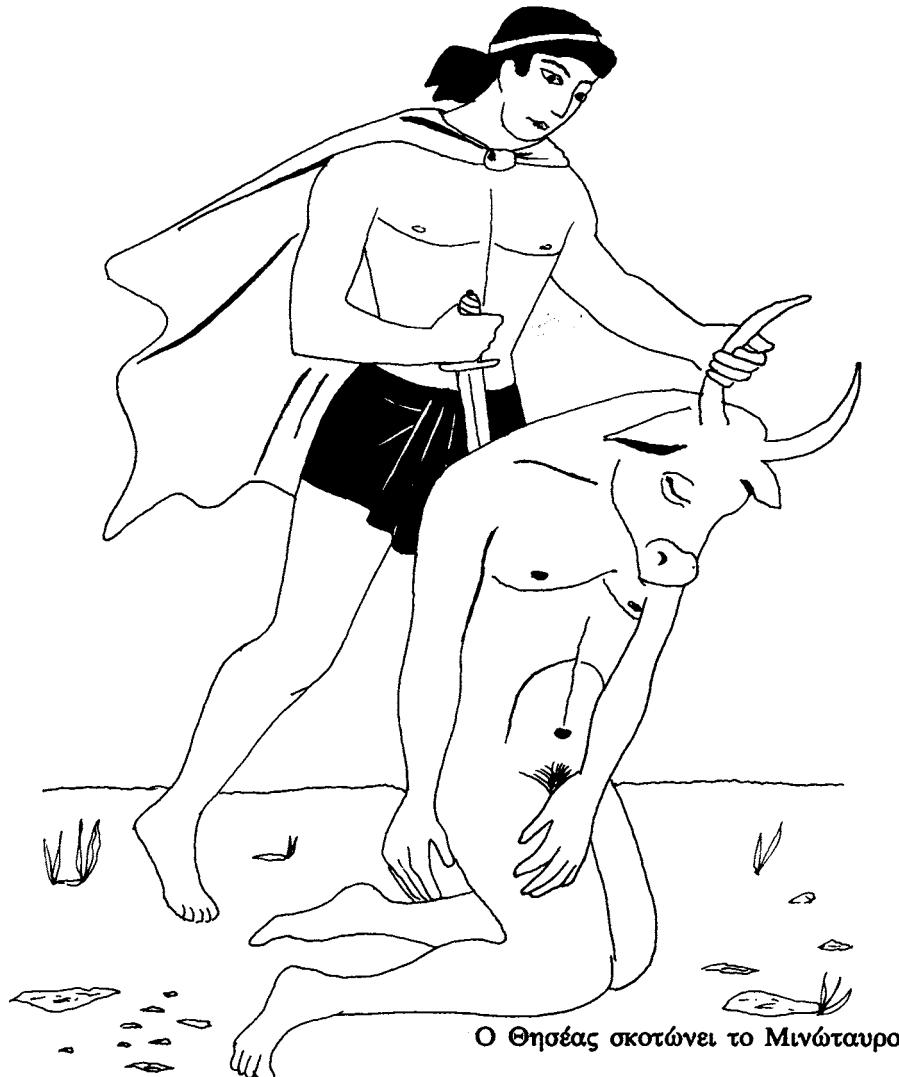
Ο Μίνωας για να τους εκδικηθεί, ήρθε, κατέστρεψε την Αθήνα και ανάγκασε τους Αθηναίους να του στέλνουν κάθε χρόνο 7 νέους και 7 νέες, για να τους τρώει ο **Μινώταυρος**, το φοβερό θηρίο που ήταν κλεισμένο στο *Λαβύρινθο*.

Ο Θησέας αναχωρεί για την Κρήτη

Ο Θησέας σκοτώνει το Μινώταυρο

Ο Θησέας θέλησε να απαλλάξει τους συμπατριώτες του από αυτό το μαρτύριο, γι' αυτό πήγε στην Κρήτη με άλλους νέους, για να σκοτώσει το θηρίο. Εκεί με τη βοήθεια της **Αριάδνης**, της κόρης του Μίνωα, που του έδωσε ένα *κουβάρι* για να μη χαθεί στο Λαβύρινθο, κατάφερε να σκοτώσει το Μινώταυρο και να γλυτώσει μια για πάντα τους Αθηναίους.

Ο Θησέας σκοτώνει το Μινώταυρο

Χαρούμενος ο Θησέας και οι άλλοι νέοι της Αθήνας πήραν το δρόμο του γυρισμού. Όταν έφθασαν στη Δήλο, πρόσφεραν ευχαριστήρια θυσία στο θεό Απόλλωνα και χόρεψαν το χορό γέρανο που μέχρι σήμερα χορεύεται στα νησιά.

Πάνω στη χαρά τους όμως, ξέχασαν να βγάλουν τα μαύρα πανιά και να βάλουν άσπρα, όπως τους είπε ο Αιγέας. Ο Αιγέας, που αγνάντευε τη θάλασσα, όταν είδε το καράβι να έρχεται με μαύρα πανιά, νόμισε πως ο Μινώταυρος έφαγε το Θησέα και τους άλλους νέους. Από τη λύπη του έπεισε στη θάλασσα, που από τότε ονομάζεται **Αιγαίο Πέλαγος**.

Μετά το θάνατο του Αιγέα έγινε βασιλιάς της Αθήνας ο Θησέας. Έκαμε την Αθήνα ένα ισχυρό κράτος, γιατί ένωσε τις δώδεκα πόλεις της Αττικής σε ένα Συνοικισμό. Οι Αθηναίοι, για να θυμούνται αυτή την ένωση, γιόρταζαν κάθε χρόνο τα **Παναθήναια**.

Στο τέλος οι αχάριστοι Αθηναίοι εξόρισαν το Θησέα, που πικραμένος κατέφυγε στη **Σκύρο**. Εκεί ήταν βασιλιάς ο **Λυκομήδης**, που ήταν φίλος του πατέρα του. Ο Λυκομήδης φοβήθηκε ότι θα του πάρει κάποτε το θρόνο και μια μέρα τον έσπρωξε στον γκρεμό και τον σκότωσε.

Μετά από χρόνια οι Αθηναίοι μετάνοιωσαν για την αχαριστία, έφεραν τα κόκαλα του Θησέα στην Αθήνα και τα έθαψαν με τιμές. Πάνω στον τάφο του έκτισαν ένα ναό που ονομάζονταν *Iερόν του Θησέα*.

Ερωτήσεις

- *Τι έγινε, όταν έφτασε ο Θησέας στην Αθήνα;*
- *Ποια ήταν η προστάτιδα θεά των Αθηνών;*
- *Γιατί σκότωσαν οι Αθηναίοι το γιο του βασιλιά της Κρήτης;*
- *Πώς εκδικήθηκε ο Μίνωας το θάνατο του γιου του;*
- *Πώς ο Θησέας απάλλαξε τους συμπατριώτες του από το Μινώταυρο;*
- *Τι έκαναν ο Θησέας και οι άλλοι Αθηναίοι, όταν έφθασαν στη Δήλο;*
- *Πώς πέθανε ο Αιγέας;*
- *Τι έκανε ο Θησέας, όταν έγινε βασιλιάς της Αθήνας;*
- *Ποια γιορτή έκαναν για να θυμούνται την ένωση των συνοικισμών οι Αθηναίοι;*
- *Ποιο ήταν το τέλος του Θησέα;*
- *Πώς τίμησαν οι Αθηναίοι το Θησέα, μετά το θάνατό του;*

Δ' Ο ΙΑΣΟΝΑΣ ΚΑΙ Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Ο Ιάσονας μαθητής του Κένταυρου Χείρωνα

Ο σοφός κένταυρος **Χείρων** είχε στο όρος Πήλιο ένα φημισμένο σχολείο, στο οποίο φοιτούσαν τα αρχοντόπουλα της Ελλάδας. Ο *Ηρακλής*, ο *Αχιλλέας* και ο *Ασκληπιός* ήταν μαθητές του Χείρωνα.

Οι Κένταυροι ήταν παράξενα όντα. Από τη μέση και πάνω είχαν κορμί ανθρώπου και από τη μέση και κάτω κορμί αλόγου.

Μαθητής του Χείρωνα ήταν και ο **Ιάσονας**, ο γιος του Αίσονα, του βασιλιά της Ιωλκού. Ο Πελίας, ο αδελφός του Αίσονα, του πήρε τη βασιλεία με τη βία.

Μετά τις σπουδές του ο Ιάσονας, αφού έμαθε από το Χείρωνα την οικογενειακή του ιστορία, αποφάσισε να κατέβει στην **Ιωλκό** και να πάρει πίσω το βασίλειό του.

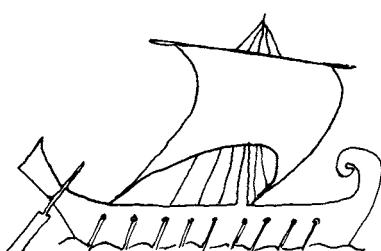
Στο δρόμο βοήθησε τη θεά **Ήρα**, που του παρουσιάστηκε μεταμορφωμένη σε γριούλα, να περάσει ένα πλημμυρισμένο ποτάμι. Η **Ήρα** του διηγήθηκε τότε την ιστορία του Φρίξου και της Έλλης, που η μητέρα τους, για να τα προστατέψει από την κακιά μητριαία τους, έστειλε ένα χρυσόμαλλο κριάρι να τα

πάρει μακριά. Σε μια στιγμή η Έλλη ζαλίστηκε και έπεσε στη θάλασσα. Από τότε το μέρος εκείνο ονομάζεται *Ελλήσποντος*, δηλαδή, θάλασσα της Έλλης. Ο Φρέξιος έφτασε με ασφάλεια στην πόλη Ιωλκό (*Κολχίδα*). Εκεί θυσίασε το κριάρι στο Δία και προσέφερε το χρυσόμαλλο δέρμα, δώρο στο βασιλιά **Αιήτη**. Αυτός το κρέμασε σε μια βαλανιδιά και έβαλε έναν ακούμητο δράκο να το προσέχει.

Ο Ιάσονας στην πατρίδα του

Ο Ιάσονας πήρε σκεφτικός το δρόμο για την Ιωλκό, την πατρίδα του. Καθώς περνούσε το πλημμυρισμένο ποτάμι, έχασε το ένα του σανδάλι. Έτσι, μπήκε στην πόλη μονοσάνδαλος. Ο Πελίας μόλις τον είδε φοβήθηκε, γιατί ένας χρησμός έλεγε ότι εκείνος που θα μπει στην πόλη μονοσάνδαλος, θα γίνει βασιλιάς.

Τρομαγμένος ο Πελίας του είπε ότι θα του δώσει τη βασιλεία αρκεί να του φέρει το χρυσόμαλλο δέρμα. Ο Ιάσονας δέχτηκε.

Ερωτήσεις

- Τι ήταν οι Κένταυροι;
- Τι γνωρίζετε για τον Κένταυρο Χείρωνα;
- Ποιοι ήταν μαθητές του Χείρωνα;
- Γιατί αποφάσισε ο Ιάσονας να κατέβει στην Ιωλκό;
- Ποιον συνάντησε στο δρόμο του ο Ιάσονας;
- Ποια ιστορία του διηγήθηκε η θεά;
- Πώς χάθηκε η Έλλη;
- Τι έκανε το χρυσόμαλλο κριάρι ο Φρίξος, όταν έφτασε στην Ιωλκό;
- Τι έκανε το χρυσόμαλλο δέρμα ο βασιλιάς Αιήτης;
- Γιατί φοβήθηκε ο βασιλιάς Πελίας μόλις είδε τον Ιάσονα;
- Τι ζήτησε ο Πελίας από τον Ιάσονα, για να του δώσει πίσω τη βασιλεία;

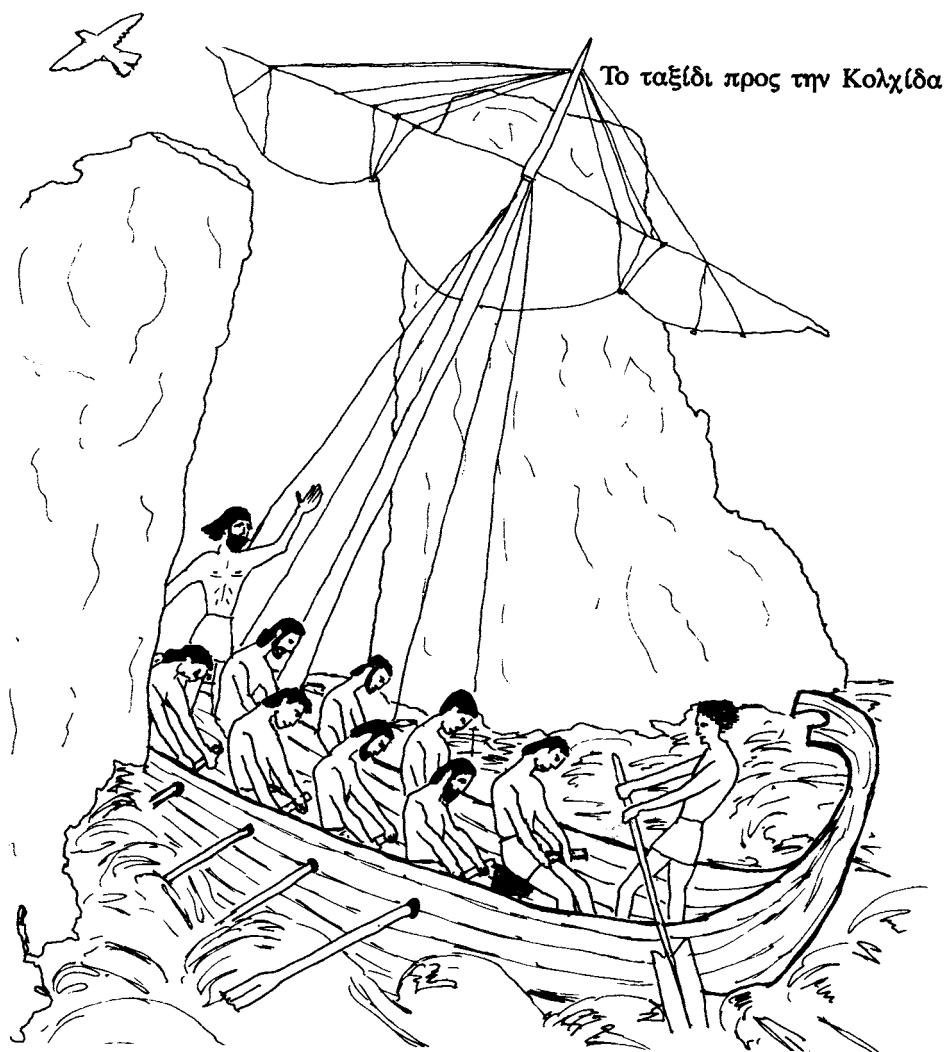
Η Αργοναυτική εκστρατεία

Ο Ιάσονας αμέσως κάλεσε το σπουδαίο ναυπηγό **Άργο** και σκάρωσε ένα γερό καράβι, την Αργώ. Έτσι το ταξίδι στην **Κολχίδα** ονομάστηκε *Αργοναυτική εκστρατεία* και τα πενήντα παλικάρια που πήραν μέρος, Αργοναύτες. Ανάμεσα στους Αργοναύτες ήταν ο *Ηρακλής*, ο *Θησέας* και ο *Ορφέας*.

Προτού ξεκινήσουν οι Αργοναύτες πρόσφεραν θυσίες στους θεούς, για να τους βοηθήσουν στο δύσκολο ταξίδι τους. Ο μάντης **Φινέας** τους συμβούλεψε πώς να περάσουν το δύσκολο στενό των *Συμπληγάδων*. Οι Συμπληγάδες ήταν δύο πέτρες που ανοιγόκλειναν συνέχεια και δεν μπορούσαν τα καράβια να περάσουν ανάμεσά τους.

Ερωτήσεις

- *Πώς λεγόταν ο σπουδαίος ναυπηγός και πώς λεγόταν το γερό καράβι που έφτιαξε για τον Ιάσονα;*
- *Πόσα παλικάρια πήραν μέρος και πώς λεγόταν η εκστρατεία για την Κολχίδα;*
- *Τι έκαναν οι Αργοναύτες πριν ξεκινήσουν και πώς τους βοηθησε ο μάντης Φινέας;*
- *Τι ήταν οι Συμπληγάδες πέτρες;*

Ο Ιάσονας και ο βασιλιάς Αιήτης

Όταν έφθασαν στην Κολχίδα, ο βασιλιάς Αιήτης είπε στον Ιάσονα ότι θα του δώσει το χρυσόμαλλο δέρμα, μόνο αν καταφέρει να ζέψει τους δύο άγριους ταύρους του και να σπείρει ένα χωράφι με δόντια δράκων. Η κόρη του βασιλιά, **Μήδεια**, συμπάθησε τον Ιάσονα και τον βοήθησε να πραγματοποιήσει αυτό το κατόρθωμα προσφέροντάς του ένα ειδικό μαγικό υγρό.

Ο Ιάσονας παίρνει το χρυσόμαλλο δέρμα

Η Μήδεια, αφού ο Ιάσονας της υποσχέθηκε να την πάρει μαζί του και να την κάνει γυναικά του, τον βοήθησε πάλι να πάρει το χρυσόμαλλο δέρμα και να σκοτώσει το δράκο. Η Αργώ ήταν έτοιμη και τους περίμενε.

Μπήκαν τότε χαρούμενοι στο καράβι που σαλπάρισε αμέσως για το δύσκολο ταξίδι του γυρισμού. Πέρασαν από τη Σκύλλα και τη Χάρυβδη, τις Σειρήνες, το νησί των Φαιάκων, την Κρήτη και τη χώρα των Εσπερίδων. Με τη βοήθεια του Απόλλωνα, που τους έδειχνε το δρόμο με φωτεινές σαΐτες έφθασαν στην Ιωλκό, μετά από ταξίδι 4 μηνών.

Ο κόσμος τους υποδέχτηκε σαν ήρωες και δε χόρταιναν να βλέπουν το χρυσόμαλλο δέρμα.

Ο Ιάσονας, αφιέρωσε την Αργώ στο Ναό του Ποσειδώνα στην Κόρινθο. Όταν ήταν γέρος, πήγε να δει την Αργώ για τελευταία φορά. Όμως το σάπιο κατάρτι της έπεσε πάνω του και τον σκότωσε.

Έτσι τέλειωσε τη ζωή του ο διοξασμένος βασιλιάς Ιάσονας, που ήταν ο πρώτος Έλληνας θαλασσοπόρος.

Ερωτήσεις

- Τι ζήτησε ο βασιλιάς Αιήτης από τον Ιάσονα, για να του δώσει το χρυσόμαλλο δέρμα;
- Ποιος βοήθησε τον Ιάσονα για να πάρει το χρυσόμαλλο δέρμα;
- Τι υποσχέθηκε ο Ιάσονας στη Μήδεια για να τον βοηθήσει; Γιατί η Μήδεια βοήθησε τον Ιάσονα;
- Πώς πήραν το χρυσόμαλλο δέρμα;
- Ποια εμπόδια πέρασαν στο ταξίδι του γυρισμού οι Αργοναύτες;
- Ποιος θεός τους βοήθησε και πώς;
- Πόσους μήνες κράτησε το ταξίδι τους;
- Τι έκανε ο Ιάσονας, όταν πήγε στην Κόρινθο;
- Πώς πέθανε ο Ιάσονας;

Ο Θησέας με τη βοήθεια τη Μήδειας αρπάζει το χρυσόμαλλο δέρμα

Ε΄ Ο ΤΡΩΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ - ΙΛΙΑΔΑ

Ένας γάμος παράξενος

Στο γάμο του Πηλέα και της Θέτιδας ήταν καλεσμένοι όλοι οι θεοί εκτός από τη θεά Έριδα, που δεν την ήθελαν, γιατί, όπου πήγαινε, έκανε καυγάδες.

Θύμωσε γι' αυτό η Έριδα και για να χαλάσει τη διασκέδαση των θεών πήγε και έριξε κρυφά ανάμεσά τους, ένα χρυσό μήλο, που έγραφε πάνω «*να το πάρει η πιο όμορφη*».

Ο Πάρης

Ο Δίας, για να μην τσακώνονται μεταξύ τους οι θεές ποιά θα το πάρει, τις έστειλε στον Πάρη, το βασιλόπουλο της Τροίας, που έβοσκε τα πρόβατά του στην Ίδη.

Ο Πάρης, έδωσε το μήλο στη θεά Αφροδίτη που του υποσχέθηκε ότι θα του δώσει την πιο όμορφη γυναίκα του κόσμου.

Ο Πάρης και η ωραία Ελένη

Μετά από χρόνια ο Πάρης πήγε στη Σπάρτη και με τη βοήθεια της Αφροδίτης έκλεψε την *ωραία Ελένη*, τη γυναίκα του βασιλιά *Μενέλαου*. Την έβαλε στο

καράβι του μαζί με άλλους θησαυρούς που έκλεψε από το Μενέλαο και ξεκίνησε για την Τροία.

Ο Μενέλαος λυπημένος ζήτησε τη βοήθεια του αδελφού του *Αγαμέμνονα*, που ήταν βασιλιάς των Μυκηνών.

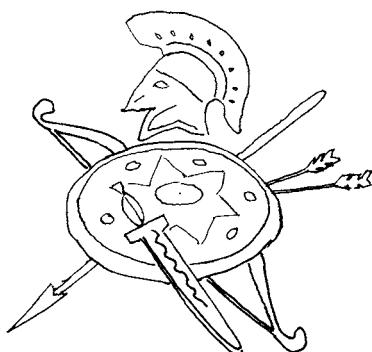
Η Εκστρατεία των Ελλήνων

Ο Αγαμέμνονας μάζεψε όλους τους Έλληνες να πάνε να πολεμήσουν τους Τρώες και να φέρουν πίσω την ωραία Ελένη. Μάζεύτηκαν λοιπόν στην **Αυλίδα** της Βοιωτίας και περίμεναν να φυσήξει αέρας, για να ξεκινήσουν τα καράβια. Όρισαν αρχηγό τους τον Αγαμέμνονα. Ανάμεσα στα παλικάρια ήταν ο *Αχιλλέας*, ο *Νεστόρας*, ο *Οδυσσέας* και ο *Πάτροκλος*.

Περίμεναν για καιρό οι Αχαιοί, χωρίς να φυσήξει ούριος άνεμος. Ο μάντης **Κάλχας** τους εξήγησε ότι η θεά Άρτεμη ήταν θυμωμένη με τον Αγαμέμνονα, που της σκότωσε στο κυνήγι το αγαπημένο της ελάφι. Θα φυσούσε μόνο αν ο Αγαμέμνονας θυσίαζε την κόρη του **Ιφιγένεια**. Με πόνο ψυχής ο Αγαμέμνονας αποφάσισε να τη θυσιάσει για το καλό της πατρίδας του. Έγραψε αμέσως γράμμα στη γυναίκα του **Κλυταιμνήστρα** να φέρει αμέσως την Ιφιγένεια, για να την παντρέψουν, τάχα, με τον **Αχιλλέα**.

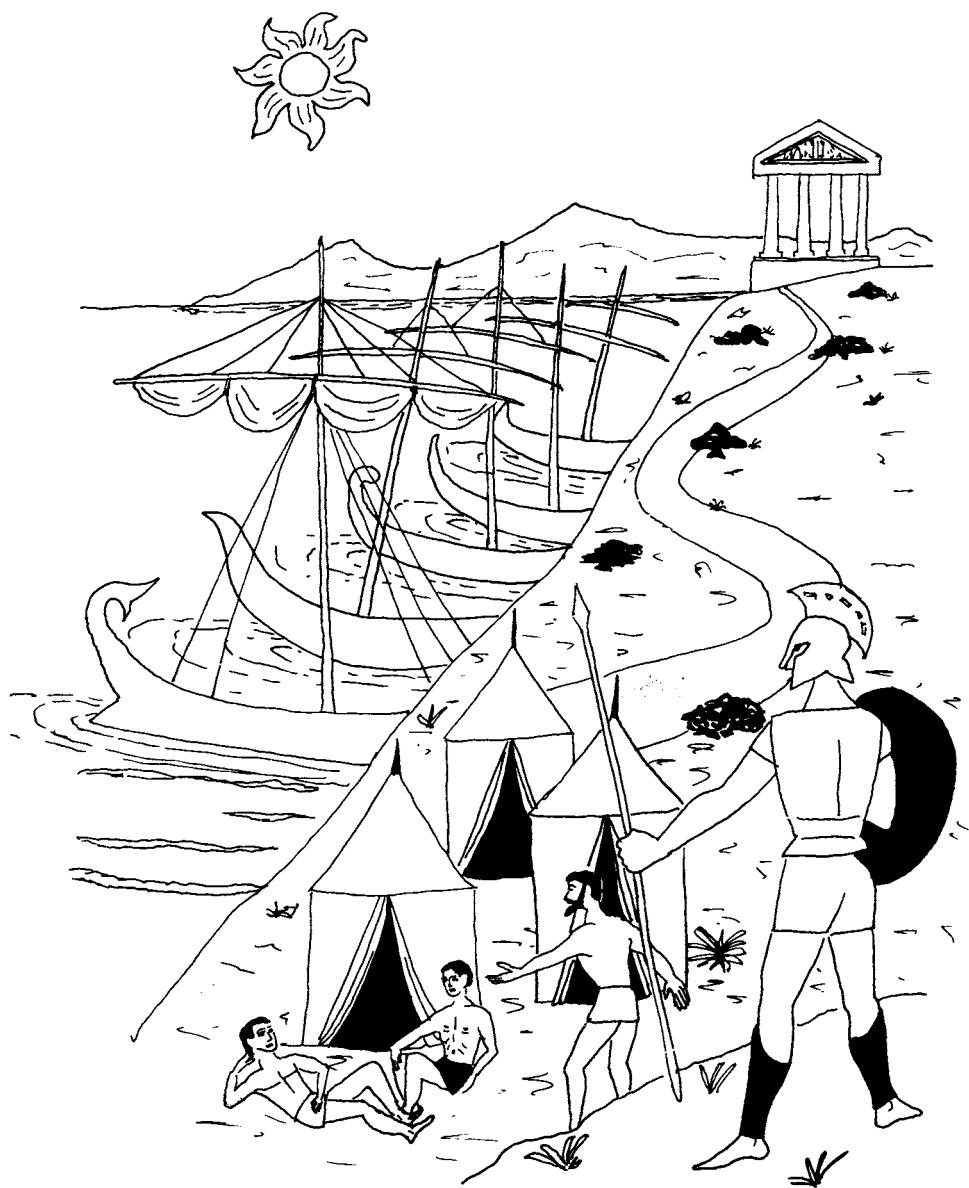
Η Ιφιγένεια παρά τα κλάματα της μητέρας της, δέχτηκε με γενναιότητα να θυσιαστεί. Όμως την τελευταία στιγμή, την ώρα που ο μάντης Κάλχας ήταν έτοιμος να θυσιάσει την Ιφιγένεια, η Άρτεμη την άρπαξε με ένα σύννεφο και στη θέση της έβαλε ένα ελάφι. Την Ιφιγένεια την έκαμε ιέρειά της στο ναό της στην Έφεσο.

Μόλις ο Κάλχας θυσίασε το ελάφι, φύσηξε αέρας και οι Έλληνες μπήκαν στα καράβια και ξεκίνησαν για την Τροία.

Ερωτήσεις

- Γιατί θύμωσε η θεά Έριδα και τι έκανε για να εκδικηθεί;
- Τι έκανε ο Δίας για να μην τσακώνονται μεταξύ τους οι θεές για το μήλο της Έριδας;
- Σε ποια θεά έδωσε το μήλο ο Πάρης και γιατί;
- Τι έκανε ο Πάρης, όταν πήγε στη Σπάρτη και ποιος τον βοήθησε;
- Από ποιο βασιλιά ζήτησε βοήθεια ο Μενέλαος;
- Γιατί μάζεψε τους Έλληνες ο Αγαμέμνονας στην Αυλίδα;
- Ποια παλικάρια ήταν ανάμεσά τους;
- Γιατί περίμεναν και δεν ξεκινούσαν οι Έλληνες για την Τροία;
- Τι τους συμβούλεψε ο μάντης Κάλχας;
- Τι έκανε τότε ο Αγαμέμνονας;
- Τι έκανε η γενναία Ιφιγένεια;
- Τι έγινε, όταν ετοιμάστηκαν να θυσιάσουν την Ιφιγένεια;

Περιμένοντας στην Αυλίδα να φυσήξει ο άνεμος

Η Πολιορκία της Τροίας

Εννιά χρόνια πολιορκούσαν οι Αχαιοί την Τροία, αλλά δεν μπορούσαν να την κυριέψουν, γιατί και οι Τρώες ήταν γενναίοι πολεμιστές. Αρχηγός τους ήταν ο Έκτορας, ο γιός του βασιλιά Πριάμου.

Το δέκατο χρόνο, οι Έλληνες στρατιώτες κουράστηκαν και ήθελαν να γυρίσουν στην Ελλάδα. Τους συγκρατούσαν όμως με τα σοφά τους λόγια ο Νέστορας και ο έξυπνος Οδυσσέας.

Ο Αχιλλέας θυμώνει με τον Αγαμέμνονα

Δεν έφτανε αυτό, αλλά τσακώθηκαν και μεταξύ τους ο Αγαμέμνονας με τον Αχιλλέα για το ποιός θα πάρει τη Χρυσήδα για υπηρέτρια. Ο Αχιλλέας θύμωσε και δεν πήγαινε να πολεμήσει με τους γενναίους Μυρμιδόνες του και έτσι νικούσαν συνεχώς οι Τρώες.

Η διαμάχη μεταξύ Αχιλλέα και Αγαμέμνονα

Ο Θάνατος του Πατρόκλου και του Ἔκτορα

Στη μάχη σκοτώθηκε από τον Ἔκτορα ο Πάτροκλος, ο αγαπημένος φίλος του Αχιλλέα. Ο Αχιλλέας ήταν απαρηγόρητος. Για να εκδικηθεί το θάνατο του φίλου του, σκότωσε σε μονομαχία τον Ἔκτορα.

Οι Τρώες τάχασαν, μόλις είδαν νεκρό τον Ἔκτορα. Η Εκάβη και ο Πρίαμος θρηνούσαν το αγαπημένο τους παιδί και η σεμνή Ανδρομάχη μοιρολογούσε τον άνδρα της.

Και οι δύο γενναίοι νεκροί τάφηκαν με τιμές και εκδηλώσεις αυστηρού πένθους.

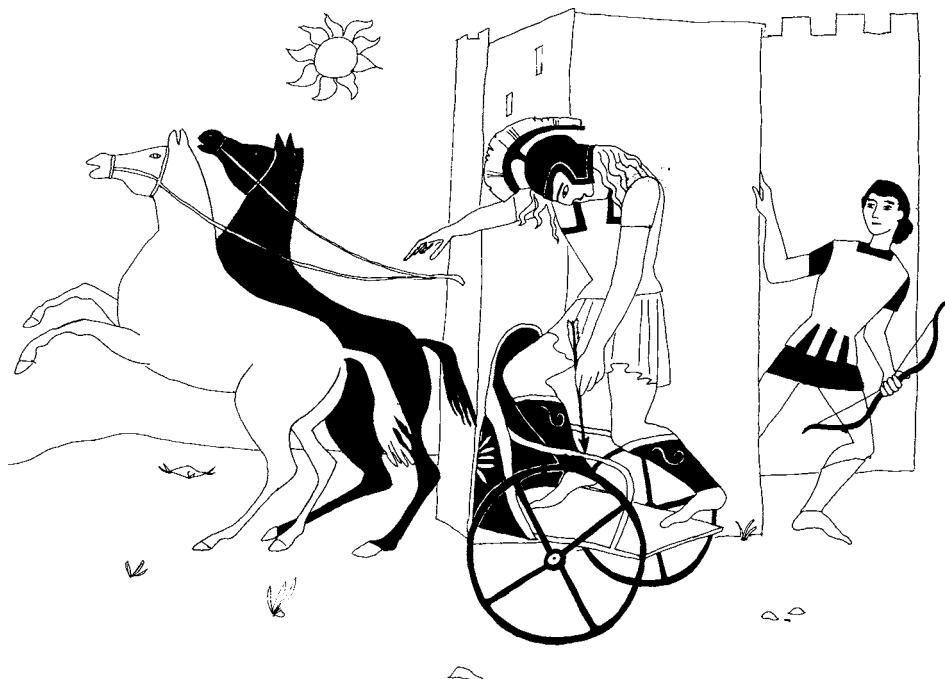
Μετά τις κηδείες, άρχισαν σφοδρές μάχες με αρχηγό τον Αχιλλέα.

Ο Θάνατος του Αχιλλέα

Ο Αχιλλέας ήταν άτρωτος, (*δεν πληγωνόταν*), γιατί, όταν ήταν μικρός, η μητέρα του τον έπιασε από τη φτέρνα και τον βούτηξε σε αθάνατο νερό. Μόνο αν πληγωνόταν στη φτέρνα, που έμεινε αβούτηχτη, θα σκοτωνόταν.

Το μυστικό αυτό το φανέρωσε ο Απόλλωνας στον Πάρη, που σημάδεψε τον Αχιλλέα στη φτέρνα και τον σκότωσε.

Οι Έλληνες κήδεψαν με μεγάλες τιμές το μεγάλο νεκρό και τον έθαψαν στον ίδιο τάφο με το φίλο του Πάτροκλο. Τον τάφο αυτό προσκύνησε γονατιστός μετά από χρόνια ο Μεγάλος Αλέξανδρος, όταν περνούσε απ' εκεί.

Ο θάνατος του Αχιλλέα

Ο Δούρειος Ίππος

Μετά το θάνατο του Αχιλλέα, η απελπισία των Ελλήνων δεν περιγραφόταν. Ήταν έτοιμοι να φύγουν, όταν ξαφνικά, ο έξυπνος βασιλιάς Οδυσσέας, σκέφτηκε ένα κόλπο, για να κυριεύουν την Τροία.

Έφτιαξαν ένα μεγάλο ξύλινο άλογο, το «*Δούρειο Ίππο*» και μέσα στην κοιλιά του μπήκαν ο Οδυσσέας με άλλους 9 πολεμιστές. Οι άλλοι Έλληνες πήγαν και κρύφτηκαν μαζί με τα καράβια τους πίσω από το νησί *Τένεδος*.

Την άλλη μέρα οι Τρώες δεν πίστευαν στα μάτια τους, όταν είδαν το στρατόπεδο των Ελλήνων αδειανό. Χάρηκαν, όταν είδαν το Δούρειο Ίππο και ήθελαν να τον πάρουν στην Τροία και να τον αφιερώσουν στη θεά Αθηνά. Ο ιερέας *Λαοκόδοντας* τους είπε να φοβούνται τα δώρα των Ελλήνων. Αμέσως η θεά Αθηνά έστειλε δύο φίδια που έπνιξαν αυτόν και τους γιους του.

Οι Έλληνες κυριεύουν την Τροία

Το βράδυ ο Οδυσσέας και οι άλλοι βγήκαν από το Δούρειο Ίππο και άνοιξαν τις καστρόπορτες της Τροίας. Όρμησαν μέσα οι Έλληνες και την κυρίεψαν. Έκαψαν την πόλη και δε σεβάστηκαν ούτε τους ναούς των θεών. Πολύ λίγοι Τρώες σώθηκαν,

που έφυγαν μακριά. Ένας από αυτούς ήταν και ο **Αινείας**, που σήκωσε στους ώμους του το γέρο πατέρα του και τα αγαλματάκια των οικογενειακών του θεών, για να τα σώσει. Το θέαμα αυτό συγκίνησε τους Έλληνες και τον άφησαν απείραχτο να φύγει.

Οι Έλληνες χαρούμενοι βιάζονταν να γυρίσουν στην πατρίδα τους και να διηγηθούν τα ηρωικά τους κατορθώματα. Οι θεοί όμως ήταν θυμωμένοι μαζί τους, γιατί δε σεβάστηκαν τους ναούς των και τους έριξαν σε πολλές περιπέτειες κατά το ταξίδι του γυρισμού. Πολλά καράβια βούλιαξαν και πολλοί Έλληνες πέθαναν σε άγνωστους τόπους.

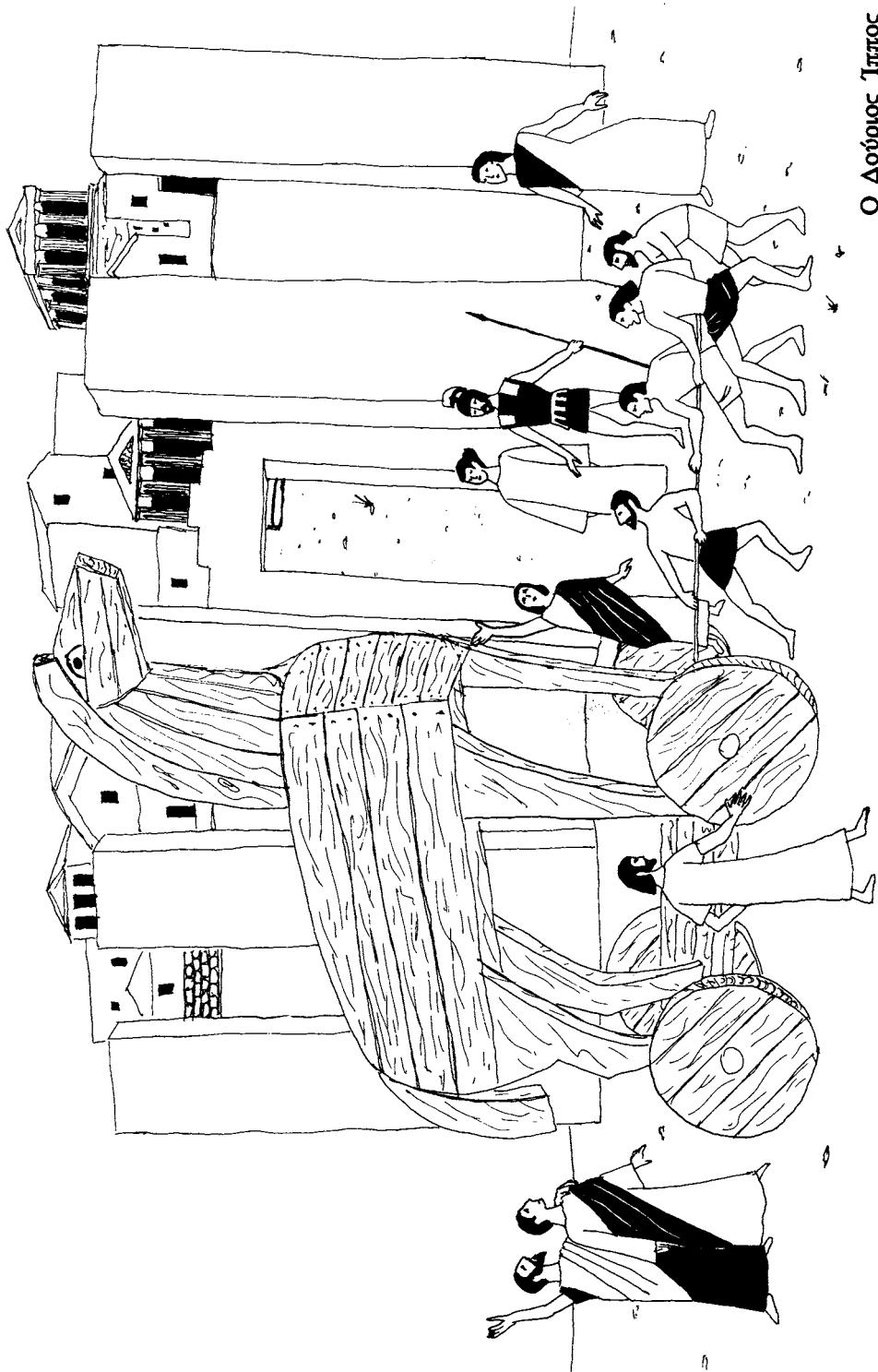
Έτσι τέλειωσε ο δεκάχρονος Τρωικός πόλεμος. Ο μεγάλος ποιητής **Όμηρος** έγραψε ένα ποίημα, την **Ιλιάδα**, που αναφέρεται στον Τρωικό Πόλεμο και το πάρσιμο της Τροίας.

Ερωτήσεις

- *Πόσα χρόνια πολιορκούσαν οι Έλληνες την Τροία;*
- *Ποιος ήταν αρχηγός των Τρώων;*
- *Ποιος συγκράτησε τους Έλληνες, που ήθελαν να γυρίσουν πίσω;*
- *Γιατί νικούσαν συνεχώς οι Τρώες;*
- *Γιατί δεν πολεμούσε ο Αχιλλέας;*

- Ποιος σκοτώθηκε από τον Έκτορα;
- Τι έκανε τότε ο Αχιλλέας;
- Πώς λέγονταν ο πατέρας, η μητέρα και η γυναίκα του Έκτορα;
- Γιατί ο Αχιλλέας ήταν άτρωτος;
- Πώς σκοτώθηκε ο Αχιλλέας και από ποιον;
- Πού έθαψαν τον Αχιλλέα;
- Ποιος προσκύνησε γονατιστός μετά από χρόνια, τον τάφο του Αχιλλέα;
- Τι σκέφτηκε ο Οδυσσέας, για να κυριέψει την Τροία;
- Τι έκαναν οι Τρώες, όταν είδαν το Δούρειο Ίππο;
- Τι έπαθε ο Λαοκόοντας, όταν τους είπε να φοβούνται τα δώρα των Ελλήνων;
- Πώς κυριέψαν οι Έλληνες την Τροία;
- Τι έκανε ο Τρώας Αινείας και γιατί τον άφησαν οι Έλληνες να φύγει απείραχτος;
- Γιατί δε μπόρεσαν να γυρίσουν γρήγορα οι Έλληνες στην πατρίδα τους;
- Πόσα χρόνια κράτησε ο Τρωικός Πόλεμος;
- Ποιος έγραψε την Ιλιάδα;
- Σε τι αναφέρεται αυτό το ποίημα;

Ο Δούρρος Τππος

ΣΤ΄ ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ - ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Τις περιπέτειες και τα βάσανα, που έπαθε ο Οδυσσέας μέχρι να γυρίσει στην πατρίδα του, την Ιθάκη, μας τα διηγείται ο Όμηρος στο μεγάλο ποίημά του την **Οδύσσεια**.

Στη χώρα των Κικόνων

Ο Οδυσσέας μετά το πάρσιμο της Τροίας ξεκίνησε χαρούμενος για την πατρίδα του. Οι θεοί, που ήταν θυμωμένοι μαζί του, δημιούργησαν θαλασσοταραχή που έριξε τα πλοία του στη χώρα των άγριων **Κικόνων**.

Τα παλληκάρια του Οδυσσέα νίκησαν τους Κίκονες και πήραν πλούσια εφόδια να συνεχίσουν το ταξίδι τους.

Στη χώρα των Λωτοφάγων

Στη χώρα των Λωτοφάγων

Μετά από τρεις μέρες έφτασαν στο ακρωτήριο του Μαλέα. Καινούργια θαλασσοταραχή έριξε τα καράβια τους στις ακτές της Αφρικής, στη χώρα των **Λωτοφάγων**. Μερικοί από τους συντρόφους του Οδυσσέα έφαγαν λωτούς και αμέσως ξέχασαν την πατρίδα τους και ήθελαν να μείνουν για πάντα εκεί. Ο Οδυσσέας τους έδεσε με το ζόρι και τους έβαλε στο πλοίο. Έφυγαν όσο πιο γρήγορα μπορούσαν, γιατί ο Οδυσσέας φοβήθηκε μήπως φάνε όλοι λωτό και ξεχάσουν την πατρίδα τους.

Στη χώρα των Σειρήνων

Για να περάσουν από το μέρος που ήταν οι **Σειρήνες**, ο Οδυσσέας βούλωσε τα αυτιά των συντρόφων του με κερί. Ήτσι δεν άκουσαν το μαγευτικό τραγούδι των Σειρήνων, που όποιος το άκουγε μαγευόταν και έμενε για πάντα μαζί τους.

Στο νησί της Κίρκης

Σαν έφτασαν στο νησί μιας μάγισσας, της **Κίρκης**, αυτή μεταμόρφωσε με το μαγικό της ραβδί τους συντρόφους του Οδυσσέα σε γουρούνια. Ο Οδυσσέας με τη συμβουλή του θεού Ερμή κατόρθωσε να πείσει την Κίρκη να ξανακάνει τους συντρόφους του ανθρώπους και να τους βοηθήσει να συνεχίσουν το ταξίδι τους.

ΟΙ Κύκλωπες

Ταξίδευαν μέρες χωρίς να ξέρουν πού βρίσκονται ώσπου η θάλασσα τους έβγαλε στη χώρα των Κυκλώπων. Οι Κύκλωπες ήταν φοβεροί γίγαντες που είχαν ένα μόνο μάτι στο μέτωπο. Ήταν παιδιά του Ποσειδώνα.

Ο κύκλωπας **Πολύφημος** φυλάκισε τον Οδυσσέα και μερικούς συντρόφους του στη σπηλιά του, για να τους φάει. Ο Οδυσσέας όμως τον τύφλωσε και κατάφερε να του ξεφύγουν, αφού γαντζώθηκαν κάτω από τα κριάρια του Κύκλωπα την ώρα που τα έβγαζε για βοσκή.

Στη σπηλιά του Κύκλωπα

Ο Οδυσσέας στην Καλυψώ

Ο Ποσειδώνας θύμωσε που τύφλωσαν το γιό του, γι' αυτό βούλιαξε το καράβι τους. Πνίγηκαν όλοι εκτός από τον Οδυσσέα, που κατάφερε με πολλά βάσανα να φτάσει στο νησί **Ωγυγία**, που κατοικούσε η νύμφη **Καλυψώ**.

Η Καλυψώ αγάπησε τον Οδυσσέα και ήθελε να τον κρατήσει για πάντα κοντά της. Τον κράτησε με το ζόρι εφτά χρόνια. Τελικά τον λυπήθηκε και τον βοήθησε να φτιάξει μια σχεδία, για να γυρίσει στην πατρίδα του.

Στο νησί των Φαιάκων

Καινούργια θαλασσοταραχή βούλιαξε τη σχεδία του, αφήνοντας τον Οδυσσέα απελπισμένο ναυαγό μεσοπέλαγα. Με τη βοήθεια της θεάς Λευκοθέας ο Οδυσσέας σώθηκε και έφτασε στο νησί των **Φαιάκων**.

Στην ακρογιαλιά τον συνάντησε η βασιλοπούλα **Ναυσικά**, που ήρθε μαζί με τις βάγιες της στο γιαλό, για να πλύνει. Με χαρά οδήγησε τον Οδυσσέα στους γονείς της, το βασιλιά **Αλκίνοο** και τη βασίλισσα **Αρήτη**, για να τον φιλοξενήσουν.

Αφού έφαγαν, ο τραγουδιστής Δημόδοκος τραγούδησε ηρωικά τραγούδια για το πάρσιμο της Τροίας και το Δούρειο Ίππο. Ο Οδυσσέας ακούγοντάς τα

συγκινήθηκε και άρχισε να κλαίει. Αποκάλυψε στον Αλκίνοο ποιός ήταν και όλοι χάρηκαν, που αξιώθηκαν να φιλοξενήσουν τον ξακουστό Οδυσσέα.

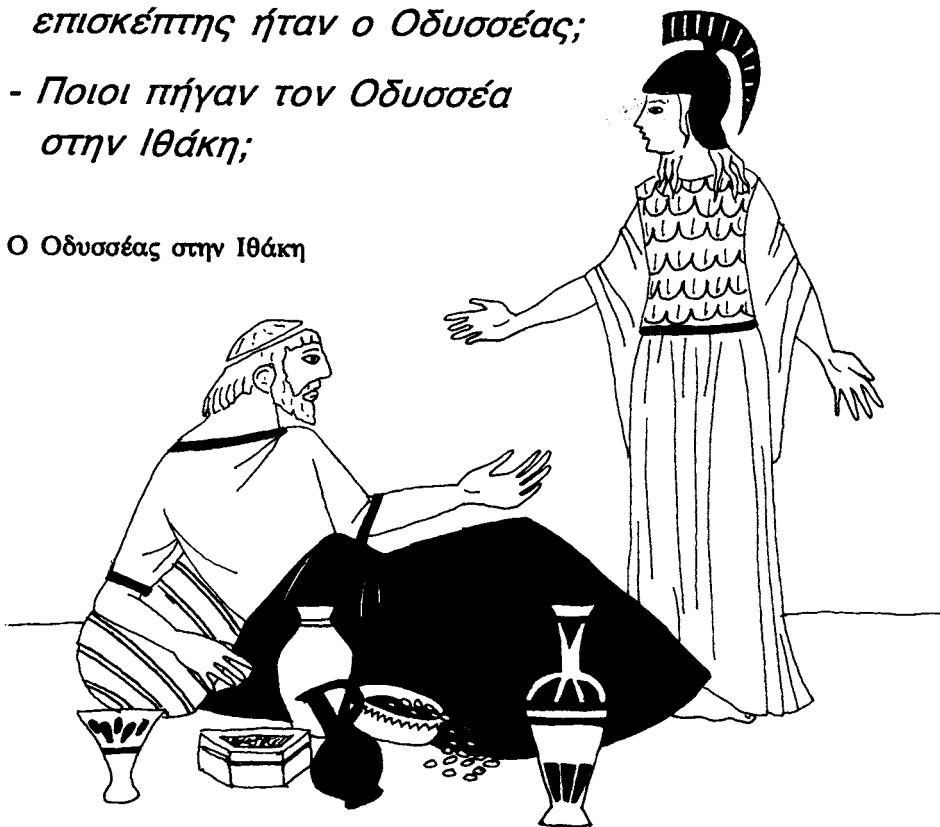
Οι Φαίακες φόρτωσαν τον Οδυσσέα με δώρα και με ένα γρήγορο καράβι τον πήγαν στην Ιθάκη.

Ερωτήσεις

- *Τι είναι η Οδύσσεια;*
- *Ποιος ποιητής έγραψε την Οδύσσεια;*
- *Πού έριξαν οι θεοί τα πλοία του Οδυσσέα, σταν έφυγε από την Τροία;*
- *Σε ποια ακτή της Αφρικής έριξε η θαλασσοταραχή το καράβι του Οδυσσέα;*
- *Τι έπαθαν εκεί οι σύντροφοί του;*
- *Τι έκανε τότε ο Οδυσσέας;*
- *Πώς πέρασαν το μέρος που ήταν οι Σειρήνες;*
- *Τι έκανε η μάγισσα Κίρκη;*
- *Τι έκανε τότε ο Οδυσσέας;*
- *Ποιοι ήταν οι Κύκλωπες;*
- *Τι έκανε ο Κύκλωπας Πολύφημος;*
- *Πώς ξέφυγαν ο Οδυσσέας και οι σύντροφοί του;*

- Γιατί θύμωσε ο Ποσειδώνας;
- Σε ποιο νησί έφτασε ο Οδυσσέας μετά από πολλά βάσανα;
- Τι έγιναν οι σύντροφοί του;
- Πόσα χρόνια κάθησε ο Οδυσσέας στο νησί της Καλυψώς;
- Ποια θεά βοήθησε τον Οδυσσέα όταν ναυάγησε μεσοπέλαγα;
- Σε ποιο νησί συνάντησε τη βασιλοπούλα Ναυσικά ο Οδυσσέας;
- Πώς ανακάλυψαν οι Φαίακες ότι ο άγνωστος επισκέπτης ήταν ο Οδυσσέας;
- Ποιοι πήγαν τον Οδυσσέα στην Ιθάκη;

Ο Οδυσσέας στην Ιθάκη

Ο Οδυσσέας στην πατρίδα του την Ιθάκη

Η θεά Αθηνά τον μεταμόρφωσε σε ζητιάνο, για να μην τον αναγνωρίσει κανείς. Τον έστειλε στο βοσκό του τον **Εύμαιο**, όπου συνάντησε το γιό του, τον **Τηλέμαχο**. Μαζί κατάστρωσαν ένα σχέδιο πώς να σκοτώσουν τους μνηστήρες, που γέμισαν το παλάτι και ενοχλούσαν για χρόνια την πιστή Πηνελόπη.

Οι μνηστήρες ήταν τα καλύτερα παλικάρια της Ιθάκης, που ήθελαν να πάρουν για γυναίκα τους την Πηνελόπη. Αυτή τους ξεγελούσε λέγοντάς τους ότι θα διαλέξει έναν από αυτούς όταν τελειώσει το πανί που ύφαινε στον αργαλειό της.

Την άλλη μέρα ο Οδυσσέας, μεταμορφωμένος όπως ήταν σε ζητιάνο, πήγε στο παλάτι για να ζητιανέψει. Ο πιστός του σκύλος ο **Άργος**, μόλις τον είδε τον αναγνώρισε. Το ίδιο και η πιστή υπηρέτριά του η **Ευρύκλεια**, όταν πήγε να του πλύνει τα πόδια. Ο Οδυσσέας όμως την εξόρκισε να μην πει τίποτα.

Ενώ έτρωγαν οι μνηστήρες, η Πηνελόπη τους είπε ότι θα διαλέξει εκείνον που θα κατάφερνε να τεντώσει τη χορδή στο τόξο του Οδυσσέα. Δοκίμασαν όλοι οι μνηστήρες αλλά κανένας δεν τα κατάφερε. Πήρε το τόξο ο Οδυσσέας, τα κατάφερε και άρχισε να τοξεύει και να σκοτώνει τους μνηστήρες. Με τη βοήθεια της θεάς Αθηνάς, του Τηλέμαχου και του Εύμαιου τους ξεπάστρεψε όλους.

Η Πηνελόπη έπεσε χαρούμενη στην αγκαλιά του κλαίγοντας. Ήταν η πιο ευτυχισμένη μέρα της ζωής της που για 20 χρόνια την περίμενε.

Μετά ο Οδυσσέας πήγε και συνάντησε το γέρο πατέρα του το **Λαέρτη**, που ζούσε έξω στα χωράφια γιατί δεν μπορούσε να βλέπει τους μνηστήρες να σπαταλούν την περιουσία και τα αγαθά του γιού του.

Ο Οδυσσέας ξανάγινε βασιλιάς και έζησε πολλά χρόνια ευτυχισμένος.

Ερωτήσεις

- *Σε τι μεταμόρφωσε τον Οδυσσέα η θεά Αθηνά;*
- *Ποιους συνάντησε πρώτα στην Ιθάκη ο Οδυσσέας;*
- *Γιατί ενοχλούσαν οι μνηστήρες την Πηνελόπη;*
- *Πώς ξεγελούσε η Πηνελόπη τους μνηστήρες;*
- *Ποιοι ήταν οι μνηστήρες;*
- *Ποιοι γνώρισαν πρώτοι τον Οδυσσέα;*
- *Ποιον θα διάλεγε η Πηνελόπη για σύζυγό της;*
- *Πόσα χρόνια περίμενε η πιστή Πηνελόπη τον Οδυσσέα;*
- *Πώς λεγόταν ο πατέρας του Οδυσσέα;*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α΄ ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ Ο ΚΟΣΜΟΣ, ΟΙ ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ	1
Β΄ Ο ΗΡΑΚΛΗΣ	6
Ο Ηρακλής στο Μαντείο των Δελφών	8
Οι Άθλοι του Ηρακλή	9
Γ΄ Ο ΘΗΣΕΑΣ	14
Τα παιδικά του χρόνια	14
Ο Θησέας στην Αθήνα	16
Ο Θησέας σκοτώνει το Μινώταυρο	18
Δ΄ Ο ΙΑΣΟΝΑΣ ΚΑΙ Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ	21
Ο Ιάσονας μαθητής του Κένταυρου Χείρωνα	21
Ο Ιάσονας στην πατρίδα του	22
Η Αργοναυτική εκστρατεία	24
Ο Ιάσονας και ο βασιλιάς Αιήτης	25
Ο Ιάσονας παίρνει το χρυσόμαλλο δέρμα	26
Ε΄ Ο ΤΡΩΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ - ΙΛΙΑΔΑ	29
Ένας γάμος παράξενος	29
Ο Πάρης	29
Ο Πάρης και η ωραία Ελένη	29
Η Εκστρατεία των Ελλήνων	30
Η Πολιορκία της Τροίας	34
Ο Αχιλλέας θυμώνει με τον Αγαμέμνονα	35
Ο Θάνατος του Πατρόκλου και του Έκτορα	36
Ο Θάνατος του Αχιλλέα	36
Ο Δούρειος Ίππος	38
Οι Έλληνες κυριεύουν την Τροία	38
ΣΤ΄ ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ - ΟΔΥΣΣΕΙΑ	42
Στη χώρα των Κικόνων	42
Στη χώρα των Λωτοφάγων	43
Στη χώρα των Σειρήνων	43
Στο νησί της Κίρκης	43
Οι Κύκλωπες	44
Ο Οδυσσέας στην Καλυψώ	45
Στο νησί των Φαιάκων	45
Ο Οδυσσέας στην πατρίδα του την Ιθάκη	48

